

รายละเอียดของรายวิชา
(มคอ.4)

ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน
(Fundamentals of Nursing Practicum)
รหัสวิชา 6022806

สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

2.1 จุดมุ่งหมายของประสบการณ์ภาคสนาม

วิชานี้พัฒนาขึ้น เพื่อจัดประสบการณ์ในสถานการณ์จริงให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ในวิชาการพยาบาลพื้นฐาน 1, 2 วิชากระบวนการพยาบาล และประเมินภาวะสุขภาพ มาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้ป่วย มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาพยาบาลกับผู้ป่วย และครอบครัว มีการประเมินภาวะสุขภาพได้อย่างครอบคลุมองค์รวม ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานแก่ผู้ป่วยได้อย่างปลอดภัย ให้คำแนะนำด้านสุขภาพ และการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมให้แก่ผู้ป่วยได้

ทักษะการปฏิบัติการพยาบาลในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน

1. การดูแลความสุขสบาย และความปลอดภัยต่อผู้ป่วยรวมทั้งการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล และสิ่งแวดล้อม
2. การพยาบาลผู้ป่วยที่มีบาดแผล
3. การวัด และบันทึกสัญญาณชีพ
4. การใช้ความร้อน ความเย็นในการบำบัด
5. การพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการด้านอาหารและน้ำ
6. เทคนิคการพยาบาลในการให้ยา
7. การพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการออกซิเจน
8. การพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการขับถ่าย
9. การเก็บสิ่งส่งตรวจ

2.2 วัตถุประสงค์ของการพัฒนาหรือปรับปรุงประสบการณ์ภาคสนาม

จากการประเมินผลการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานในปีการศึกษา 2559 ที่ผ่านมาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานในระดับดี ถึงดีมาก และมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคือ

- จากข้อเสนอแนะของกรรมทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ให้มีการตรวจสอบทักษะทางการพยาบาลที่จำเป็นที่กำหนดไว้ในรายวิชา และมีการส่งต่อหผู้ป่วย และรายวิชาที่เกี่ยวข้องต่อไปอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อหาแนวทางในการเสริมทักษะให้กับนักศึกษาที่ได้ทักษะจำเป็นไม่ครบ

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา จึงได้มีการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อให้นักศึกษา

2.2.1 พัฒนาทักษะการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำทักษะนี้ ไปต่อยอดการปฏิบัติการพยาบาลในสาขาอื่นๆต่อไป โดยมีการจัดเตรียมอุปกรณ์

ของเครื่องใช้ให้เพียงพอ และพร้อมใช้สำหรับการทบทวนทักษะปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานก่อนการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วย

2.2.2 มีความรู้ และทักษะในการประเมินภาวะสุขภาพ และการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานแก่ผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เครื่องมือที่พัฒนาจากงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ของ มนสภรณ์ วิฑูรเมธา และคณะ (2558) มาใช้ โดยประสานงานกับผู้รับผิดชอบวิชากระบวนการพยาบาล และการประเมินภาวะสุขภาพให้มีการจัดการเรียนการสอนให้เสร็จสิ้นก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานจริง

2.2.3 ได้ฝึกประสบการณ์จากสถานการณ์ที่เป็นจริง โดยเน้นทักษะที่สำคัญ ได้รับประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติทางคลินิกที่ใกล้เคียงกันในแต่ละหอผู้ป่วย

2.2.4 ได้เรียนรู้ และฝึกทักษะทางการพยาบาลพื้นฐาน ที่มีความทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัย และสิทธิผู้ป่วยตลอดการฝึกปฏิบัติ

2.2.5 ได้รับการฝึกประสบการณ์ในทักษะทางการพยาบาลที่จำเป็นตามที่กำหนดไว้ในรายวิชาได้อย่างครบถ้วน

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>4.1 คุณ ธรรม จริยธรรม</p> <p>4.1.1 มีความรู้ความเข้าใจในหลัก ศาสนา ท ศ ฎี จ ริ ย ศาส ต์ ร ฐ ก จ ริ ย ธรรม และ จรรยาบรรณ วิชาชี พ</p> <p>4.1.2 สามารถ แยกแยะความ ถูกต้อง ความดี ความชั่วได้</p> <p>4.1.3 เคารพใน คุณ ค่า และ ศัก ตี ศรี ของ ความ เป็น มนุ ษย์ และ ตระ หัน กใน ความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม</p> <p>4.1.4 มีความ รับผิดชอบต่อ ตนเองและผล การปฏิบัติ งาน</p> <p>4.1.5 เสียสละ ซื่อสัตย์ มีวินัย</p> <p>4.1.6 ปฏิบัติ</p>	<p>- ปฐมนิเทศรายวิชา และแหล่งฝึกเกี่ยวกับกฎระเบียบคณะฯ และแหล่งฝึกปฏิบัติงาน</p> <p>- มอบหมายงานให้นักศึกษารับผิดชอบเป็นสมาชิกทีมในการดูแลผู้ป่วยเป็นรายบุคคล โดยปฏิบัติงานในเวรเช้า</p> <p>- ผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพ การคำนึงถึงความปลอดภัย และสิทธิผู้ป่วยแก่นักศึกษา ในขณะที่ฝึกปฏิบัติงาน</p> <p>- อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และความปลอดภัยของผู้ป่วย ในการปฏิบัติงานขณะ Pre-Post Conference และตามสถานการณ์</p>	<p>- การสังเกต และประเมิน พฤติกรรมการ ปฏิบัติ ตาม แ บ บ ประเมินผล การเรียน รู้ ตาม กรอบ TQF ในการ ฝึกปฏิบัติการ พยาบาล การ คำนึงถึงความ ปลอดภัย และ สิทธิ ผู้ป่วย</p> <p>- การ ประเมินจาก พฤติกรรมการ ปฏิบัติ งาน ค ว า ม รับผิดชอบใน การส่งงาน ความตรงต่อ เวลา และ ความ มีจิต อาสาต่อผู้ป่วย และ ที่ ม สุขภาพ</p>

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>ตาม จรรยา วิชาชีพ และมี ความสามารถ จัดการปัญหา จริยธรรมใน การดำรงชีพ และการฝึก ปฏิบัติ การ พยาบาล</p> <p>4.1.8 ใ ห้ คำ แ น ะ น ำ ผู้ ป ่ ว ย ครอบครัว และ ผู้ดูแลผู้ป่วยให้ เข้าใจสิทธิของ ตน เอง เพื่ อ ป ก ป ็ อ ง สิ ท ธิ ของตนเองที่จะ ถูกละเมิด</p>		<p>- สังเกตการ มีส่วนร่วมใน การ แ ส ต ง ความคิดเห็น และเสนอแนะ วิธีการแก้ไข ต่อ ประเด็น จ ริ ย ธรรม ใน ฆ ณะ ฝึก ปฏิบัติงาน</p>
<p>4.2 ความรู้</p> <p>4.2.1 สามารถ อธิบายสาระสำคัญของ การปฏิบัติการ พยาบาลพื้นฐาน เพื่อการดูแล แบบองค์รวม และตอบสนอง ความต้องการ พื้นฐาน ของ บุคคลในภาวะ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบความรู้ก่อน และหลังการปฏิบัติงาน - โดยการมอบหมายงานให้นักศึกษาปฏิบัติการพยาบาล - การเขียนแผนปฏิบัติงานประจำวัน (Daily organization) -การวางแผนการพยาบาล (Nursing care plan) -การศึกษาผู้ป่วยรายกรณี (Case study) - มอบหมายให้วางแผนการพยาบาลและจัดทำกรณีศึกษาเป็นรายกลุ่ม - การประชุมก่อนและหลังการปฏิบัติงาน (pre-post conference) - การสะท้อนคิดความรู้ก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ความรู้ที่ได้ระหว่าง และหลังสิ้นสุดจากการฝึกปฏิบัติการพยาบาล 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการสอบ ก่อน และหลัง ปฏิบัติงาน - ส ั ง เ ก ต พฤติกรรมการ มีส่วนร่วมใน การซักถาม เสนอความคิดเห็น และการอภิปราย -ป ร ะ เ มื น

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>เจ็บป่วย</p> <p>4.2.2 สามารถวางแผนปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์</p> <p>4.2.3 สามารถอธิบายสาระสำคัญของกระบวนการพยาบาลเพื่อแก้ปัญหาสุขภาพได้</p>		<p>พฤติกรรมใน</p> <p>ก า ร</p> <p>ปฏิบัติ การ</p> <p>พยาบาลใน</p> <p>ทักษะต่างๆ</p> <p>- แผนปฏิบัติ</p> <p>งานประจำวัน</p> <p>- -แผน การ</p> <p>พยาบาลและ</p> <p>การนำเสนอ</p> <p>- รายงาน</p> <p>กรณีศึกษา</p> <p>และ การ</p> <p>นำเสนอผล</p> <p>การศึกษา</p> <p>-รายงานการ</p> <p>สะท้อนคิด</p>
<p>4.3 ทักษะทาง</p> <p>ปัญญา</p> <p>4.3.1สามารถประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาล</p> <p>4.3.2สามารถสืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์</p>	<p>- ประชุมกลุ่มก่อนและหลังการปฏิบัติการพยาบาล (pre-post conference)</p> <p>- การอภิปรายกลุ่ม</p> <p>- แผนปฏิบัติงานประจำวัน</p> <p>- การวางแผนการพยาบาลและการนำเสนอ</p> <p>- รายงานกรณีศึกษาและการนำเสนอ</p> <p>- การดูแลผู้ป่วยรายบุคคล</p> <p>- การสะท้อนคิดความรู้ก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ความรู้ที่ได้ระหว่าง และหลังสิ้นสุดจากการฝึกปฏิบัติการพยาบาล</p>	<p>- ตรวจสอบ</p> <p>หลักฐานการ</p> <p>นำข้อมูล และ</p> <p>หลักฐานเชิง</p> <p>ประจักษ์ไปใช้</p> <p>อ้างอิง และ</p> <p>แก้ไขปัญหา</p> <p>เช่น การ</p> <p>วางแผนการ</p> <p>พยาบาล และ</p> <p>การศีกษา</p>

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ ข้อมูลจากแพทย์ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การซักประวัติ การตรวจร่างกาย</p> <p>4.3.3 สามารถนำข้อมูล และหลักฐานเชิงประจักษ์ไปใช้อ้างอิง และแก้ไขปัญหาได้อย่างมีวิจาร์ณญาณในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน</p> <p>4.3.4 สามารถคิดวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานอย่างเป็นระบบ โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพ และที่</p>		<p>กรณีศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลการคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ และ แก๊ ไ ข สถานการณ์ - การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซักถาม และอภิปรายกลุ่ม - การสอบก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติ - รายงานการสะท้อนคิด

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>เกี่ยวข้อ รวมทั้งใช้ ประสบการณ์ เป็นฐานเพื่อให้ เกิดผลลัพธ์ที่ ปลอดภัย และมี คุณภาพ ในการ ให้บริการ พยาบาล</p> <p>4.3.6 สามารถ ประเมินและ รายงานผลการ แก้ไขปัญหา อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ สถานการณ์ใน การปฏิบัติการ พยาบาล</p>		
<p>4.4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และ ความ รับผิดชอบ</p> <p>4.4.1. มี ความสามารถ ในการปรับตัว เชิงวิชาชีพ และ มี ปฏิสัมพันธ์ อย่าง สร้างสรรค์กับ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานการศึกษาผู้ป่วยรายบุคคล รายงานกรณีศึกษา เป็นกลุ่ม - อภิปรายกลุ่ม - กระตุ้นพฤติกรรมแสดงออกของผู้นำ และสมาชิกทีม ด้วยการร่วมฟังการรับ-ส่งเวร - การร่วมกิจกรรมในทีมสุขภาพบนหอผู้ป่วย และการมอบหมายให้ดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม - สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล ด้วยการทักทาย และการช่วยเหลือกิจกรรม - การดูแลผู้ป่วยรายบุคคลประจำวัน 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตพฤติกรรมแสดงออกของผู้นำ และสมาชิกทีม - สังเกตพฤติกรรมแสดงออกในกรณีสัมพันธ์ภาพกับผู้ป่วย และ

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>ผู้ใช้บริการ อาจารย์ เพื่อน ในกลุ่มและ บุคลากรในหอผู้ป่วย</p> <p>4.4.2 ให้คุณค่ากับการทำงานเป็นทีมช่วยเหลือเกื้อกูลกัน</p> <p>4.4.4 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายต่อผลงานที่เกิดขึ้นและมีการพัฒนาตนเอง</p>		<p>ครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - สังเกตพฤติกรรมและประเมินความสามารถในการประสานงานกับทีมสุขภาพ - ประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของแต่ละบุคคลภายในกลุ่มโดยตนเองเพื่อนร่วมทีมและอาจารย์นิเทศ - รายงานกรณีศึกษาและการนำเสนอ
<p>4.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>4.5.1 สามารถ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนในคลินิก - การประชุมปรึกษาก่อนและหลังการปฏิบัติงาน - สร้างตัวอย่างโจทย์หรือสถานการณ์การคำนวณเช่น การคำนวณยาฉีด การให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ การคำนวณพลังงานของสารอาหารที่ผู้ป่วยได้รับ การบันทึกสารน้ำเข้าและ 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตและประเมินการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ - สังเกตและประเมินการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>ป ระ ยุก ต์ ใช้ ห ลั ก ต ร ร ก ะ ค ณ ิต ศ า ส ต ร์ ใน ก า ร พ ย า บ า ล อ ย่ า ง เ ห ม า เ ส ม 4. 5.2 ส ามารถ ป แล ง ข อ ม ล ให้ ป ่ น ข าว ส าร ที่ มี ค ุ ณ ภา พ ร ว ม ท้ ง ส ามารถ อ ่า น วิ เ คร า ะ ห์ แ ล ะ ถ าย ท อ ด ข อ ม ล ข าว ส าร แ ก่ ผู้ อื่ น ได้ อ ย่ า ง เ ช ้า ใจ 4.5.3 ส ามารถ ส ี อ ส าร ภ า ษา ไ ท ย ได้ อ ย่ า ง มี ป ระ ส ี ท ธิ ภ า พ ท้ ง ก า ร พู ด ก า ร ฟั ง ก า ร อ ่า น ก า ร เ ช ย น แ ล ะ ก า ร น ำ เ ส น อ ร ว ม ท้ ง ก า ร อ ่า น ว าร ส าร แ ล ะ ต้ ำ ร ำ ภ า ษา อ ั ง ก ฤ ษ อ ย่ า ง เ ช ้า ใจ 4.5.5 ร ู้ จั ก เลื อ ก แ ล ะ ใช้</p>	<p>อ อ ก จ า ก ร ำ ก า ย ของ ผู้ ป ่วย - ก า ร ศี ก ษ า ต ัว เ ต น เ อ ง - ร าย ก าน ก ร ณ ี ศี ก ษ า - แ พ น ป ฏิ บั ต ัง ก าน ป ระ จ ำ ว ัน</p>	<p>ใน ก า ร ส ี อ ส าร - พ ฤ ต ิ ก ร ร ม ก า ร ส ี อ ส าร แ ล ะ ก า ร ใช้ ภ า ษา ไ ท ย ใน ก า ร พู ด ก า ร ฟั ง ก า ร อ ่า น ก า ร เ ช ย น - ป ระ เ มื น ผล ค ุ ณ ภา พ ของ ร ำ ย ก าน ก ร ณ ี ศี ก ษ า แ ล ะ แ พ น ก า ร พ ย า บ า ล ร าย บุ ค ค ล - ป ระ เ มื น ผล ก า ร น ำ เ ส น อ ข อ ม ล โดย ใช้ เท ค โ น โล ยี ส าร ส น เท ศ - ป ระ เ มื น จ า ก ส ต าน ก า ร ณ ์ ของ ผู้ ป ่วย ที่ มี ก า ร ค ำ น ว ณ เ ช ่ น ก า ร ค ำ น ว ณ ย า ฉี ด ก า ร ให้ ส าร น ้ำ ท ำ ง ห ล อ ด เลื อ ด ต ำ ก า ร ค ำ น ว ณ พ ล ั ง ก าน ของ</p>

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>รูปแบบสื่อสารสนเทศทางการพยาบาลมาใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์</p>		<p>สารอาหารที่ผู้ป่วยได้รับการบันทึกสารน้ำเข้าและออกจากร่างกายของผู้ป่วย</p>
<p>4.6 ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ 4.6.1 สามารถปฏิบัติทักษะในการปฏิบัติกรพยาบาลพื้นฐานอย่างเป็นองค์รวมโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แนะนำหอผู้ป่วย และการเตรียมผู้เรียนก่อนฝึกปฏิบัติ - มอบหมายดูแลผู้ป่วยรายบุคคลแบบองค์รวม - ฝึกปฏิบัติทักษะการพยาบาลพื้นฐานตามขอบเขตของรายวิชา - สอน สาธิต ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินพฤติกรรมกรให้บริการ เช่น การแนะนำตนเอง การแจ้งผู้ป่วยก่อนให้การพยาบาลผู้ป่วย การให้คำแนะนำทางสุขภาพ การแสดงออกถึง

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
<p>รวมทั้งการใช้กระบวนการพยาบาลหลักฐานเชิงประจักษ์ และการสื่อสารเชิงบำบัดในการพยาบาลบุคคลและครอบครัวเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคล</p> <p>4.6.2 สามารถปฏิบัติการพยาบาลเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษา และการฟื้นฟูสภาพแก่ผู้ป่วย</p> <p>4.6.3 สามารถปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทร โดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม กฎหมาย และ</p>		<p>ความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย การคำนึงถึงความปลอดภัย และ สิทธิของผู้ป่วย การคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล</p> <p>- ประเมินทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานตามแบบประเมิน-สอบประเมินทักษะ การปฏิบัติการพยาบาลที่จำเป็นหลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติโดยการสอบ ใช้สถานการณ์เสมือนจริง (OSCE)</p>

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
สิทธิของผู้ป่วย 4.6.4 สามารถปฏิบัติกรพยาบาล โดยคำนึงถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล และ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม		

หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายโดยทั่วไปของประสบการณ์ภาคสนามหรือคำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการใช้กระบวนการพยาบาล ซึ่งประกอบด้วย การประเมินภาวะสุขภาพ การวินิจฉัยการพยาบาล การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผลการพยาบาล เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานบุคคลในภาวะเจ็บป่วย การบันทึกทางการพยาบาล เน้นการฝึกทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย และครอบครัว การให้คำแนะนำด้านสุขภาพ และการจัดสิ่งแวดล้อม เพื่อความปลอดภัยและส่งเสริมการฟื้นฟู โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

2. กิจกรรมของนักศึกษา

2.1 ชั้นเตรียมการ

2.1.1 เข้ารับการปฐมนิเทศรายวิชา และแหล่งฝึก

2.1.2 ฝึกทบทวนทักษะต่างๆ ก่อนการฝึกปฏิบัติจริง

2.1.3 สอบประเมินความรู้ก่อนการฝึกปฏิบัติ

2.1.4 สะท้อนคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และความพร้อมก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล

พื้นฐาน

2.2 ชั้นดำเนินการ และประเมินผล

2.2.1 ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการรับ-ส่งเวรบนหอผู้ป่วยประจำวัน

2.2.2 นักศึกษาต้องศึกษาข้อมูล และวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยก่อนฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย อย่างน้อย 1 วัน

2.2.3 ฝึกทักษะต่างๆ ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในภาวะเจ็บป่วย สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา กับผู้ป่วย และครอบครัว

2.2.4 สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา กับผู้ป่วย และครอบครัว

2.2.5 ให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับมอบหมาย ตามแผนการพยาบาล ประเมินผลการพยาบาล บันทึกการพยาบาล ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือปฏิบัติการพยาบาล

2.2.6 ให้คำแนะนำด้านสุขภาพ และการจัดสิ่งแวดล้อม เพื่อความปลอดภัย และส่งเสริมการฟื้นฟู และหายของผู้ป่วย

2.2.7 ประชุมกลุ่มบนหอผู้ป่วยก่อน และหลังการฝึกปฏิบัติกับอาจารย์นิเทศ

2.2.8 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และทีมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

2.2.9 ร่วมมือ และประสานงานกับทีมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

2.2.10 เลือกกรณีศึกษาพร้อมจัดทำรายงานกลุ่มและนำเสนอตามที่กำหนดในคู่มือปฏิบัติการพยาบาล

2.2.11 มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่ม เสนอความคิดเห็น ชักถาม ในการนำเสนอผู้ป่วยเฉพาะราย

2.2.12 สอบประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์เสมือนจริง (OSCE)

3. รายงานหรืองานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

การประเมิน	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	รายงานหรืองานที่มอบหมาย	กำหนดส่ง	สัดส่วนของการประเมินผล
1	4.1.2,4.1.3,4.1.4, 4.1.5,4.2.3,4.3.2, 4.3.4,4.4.2,4.4.4, 4.5.1,4.5.2,4.5.3	งานกลุ่ม -รายงานการประเมินภาวะ สุขภาพตามแบบประเมินของ กอร์ดอน และนำเสนอ -รายงานกรณีศึกษา (Case study) และนำเสนอ	สัปดาห์ที่ 5 สัปดาห์ที่ 10	4% 5%
2	4.1.1,4.1.2,4.1.3, 4.1.4,4.1.5,4.1.6, 4.1.8,4.2.1,4.2.2, 4.2.3,4.3.1,4.3.2, 4.3.3,4.3.4,4.3.6, 4.4.1,4.4.2,4.4.4, 4.5.1,4.5.2,4.5.3,, 4.6.1,4.6.2,4.6.3, 4.6.4	งานเดี่ยว -แผนปฏิบัติงานประจำวัน (Daily organization) -รายงานการประเมินภาวะ สุขภาพตามแบบประเมินของ กอร์ดอน (สัปดาห์ละ 1ฉบับ)	ทุกวัน (สัปดาห์ที่ 2-10) ทุกเช้า วันจันทร์ก่อน ปฏิบัติการ พยาบาล ทุกเช้าวัน จันทร์ก่อน ปฏิบัติการ พยาบาล ฉบับ สมบูรณ์ส่งทุก วันพุธ (สัปดาห์ที่ 2-4)	2% 4%

การประเมิน	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	รายงานหรืองานที่มอบหมาย	กำหนดส่ง	สัดส่วนของการประเมินผล
		<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการวางแผนการพยาบาลโดยใช้กระบวนการพยาบาล - Pre – Post conference - การปฏิบัติการพยาบาล - การสะท้อนคิดต่อการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน - การประเมินการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกเช้าวันจันทร์ก่อนปฏิบัติการพยาบาล - ฉบับสมบูรณ์ส่งทุกวันพุธ (สัปดาห์ที่ 6-10) - ทุกวัน - ทุกสัปดาห์ - สัปดาห์ที่ 1,2,3,4,7,9,11 - สัปดาห์ที่ 5,11 	<ul style="list-style-type: none"> 5% 70% 3% 2%
3	4.1.1,4.2.1,4.2.2, 4.2.3,4.3.4,4.5.3,	สอบประเมินผล (ทดสอบหลังปฏิบัติงาน)	- สัปดาห์ที่ 11	5%

4. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา

งานที่มอบหมาย	การติดตาม
4.1 การวางแผนปฏิบัติงานประจำวัน การวางแผนการพยาบาล และการสะท้อนคิดต่อการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการปฏิบัติงานประจำวัน - บันทึกการวางแผนการพยาบาลโดยใช้กระบวนการพยาบาล - บันทึกการสะท้อนคิดต่อการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน
4.2 การปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย และการประเมินแผนการพยาบาล	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติการพยาบาลตามแผนการพยาบาล และสถานการณ์ - บันทึกประสบการณ์ปฏิบัติการพยาบาล
4.3 Pre – Post conference	- สังเกตการอภิปราย และแสดงความคิดเห็นทุกวันก่อนและหลังให้การพยาบาล

<p>4.4 งานกลุ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนการพยาบาล - กรณีศึกษา(งานกลุ่ม) 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการประเมินภาวะสุขภาพตามแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอน และการนำเสนอ - รายงานกรณีศึกษา และการนำเสนอ
<p>4.5 การทดสอบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบหลังการปฏิบัติงาน

5. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ประจำหอผู้ป่วย

- 5.1 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารงาน วัฒนธรรมขององค์กร หอผู้ป่วยที่จะขึ้นฝึกปฏิบัติงาน
- 5.2 ให้ความร่วมมือ และประสานงานกับอาจารย์นิเทศ และนักศึกษา
- 5.3 ให้ความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่พบบนหอผู้ป่วย
- 5.4 เข้าร่วมประเมิน และเสนอความคิดเห็นในการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย
- 5.5 จัดการเรียนการสอนในคลินิกให้ครอบคลุมทักษะและประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน

6. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้ร่วมสอนภาคปฏิบัติ

- 6.1 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหอผู้ป่วย
- 6.2 ให้ความร่วมมือ และประสานงานกับทีมสุขภาพของหอผู้ป่วย และโรงพยาบาล
- 6.3 จัดนักศึกษาดูแลผู้ป่วยประจำวัน
- 6.4 ประชุมกลุ่มบนหอผู้ป่วยก่อน และหลังการฝึกปฏิบัติการพยาบาลประจำวัน
- 6.5 สอน สาคิดและให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาจากการฝึกทักษะต่างๆ ของการปฏิบัติพยาบาลพื้นฐาน
- 6.6 เข้าร่วมประเมิน และเสนอความคิดเห็นในการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย
- 6.7 ประเมินพฤติกรรมบริการ และการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม
- 6.8 ตรวจสอบการปฏิบัติงานประจำวันและให้ข้อมูลป้อนกลับ
- 6.9 ตรวจสอบการพยาบาลและให้ข้อมูลป้อนกลับ
- 6.10 ตรวจสอบรายงานกรณีศึกษาและให้ข้อมูลป้อนกลับ
- 6.11 เสนอความคิดเห็น ให้คำแนะนำในการนำเสนอกรณีศึกษาของนักศึกษา

7. การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนักศึกษา

- 7.1 เตรียมอาจารย์นิเทศประจำหอผู้ป่วย
- 7.2 อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา เท่ากับ 1:7 มีการจัดนักศึกษาในกลุ่มเดียวกันจากผู้ที่มีผลการเรียนดีปานกลาง และอ่อน เพื่อเป็นการให้เพื่อนช่วยเพื่อน
- 7.3 พัฒนานักศึกษาที่มีปัญหาการปฏิบัติการพยาบาล และส่งต่ออาจารย์นิเทศในหอผู้ป่วยต่อไป

- 7.4 เมื่อเกิดปัญหาระหว่างการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย ให้แจ้งอาจารย์นิเทศ และอาจารย์ผู้ประสานงานรายวิชารับทราบข้อมูล เพื่อร่วมกันประเมินและแก้ไขปัญหา
8. สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่ที่จัดประสบการณ์ภาคสนาม
- 8.1 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารงาน วัฒนธรรมขององค์กร หอผู้ป่วยที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงาน
- 8.2 การประสานงานระหว่างทีมสุขภาพบนหอผู้ป่วย กับอาจารย์นิเทศ และนักศึกษา
- 8.3 การให้ความรู้ และสอนประสบการณ์ที่พบบนหอผู้ป่วย
- 8.4 การเข้าร่วมเสนอความคิดเห็นในการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย
- 8.5 ห้องหรือสถานที่ประชุมกลุ่มย่อย

หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ

1. การกำหนดสถานที่ฝึก

คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช จำนวน 11 หอผู้ป่วย ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยราชวุธ 4 A (หอผู้ป่วยศัลยกรรม
อุบัติเหตุ แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก และ
ศัลยกรรมตกแต่ง)	6. เพซร์ตัน 11B (ศัลยกรรมหญิง)
2. มหาวิทยาลัยราชวุธ 7 B (หอผู้ป่วยระยะสั้น)	7. เพซร์ตัน 12 B (อายุรกรรมชาย 1)
3. เพซร์ตัน 8 B (ศัลยกรรมประสาท)	8. เพซร์ตัน 13 B (อายุรกรรมชาย 2)
4. เพซร์ตัน 9 B (ศัลยกรรมลำไส้)	9. เพซร์ตัน 14 B (อายุรกรรมหญิง 1)
5. เพซร์ตัน 10B (ศัลยกรรมชาย)	10. เพซร์ตัน 15 B (อายุรกรรมหญิง 2)
	11. เพซร์ตัน 16 B (อายุรกรรมหัวใจ)

2. การเตรียมนักศึกษา

- 2.1 ปฐมนิเทศ และแนะนำรายวิชา
- 2.2 ปฐมนิเทศเกี่ยวกับแหล่งฝึก (คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช)
- 2.3 เข้ารับการปฐมนิเทศจากหัวหน้าหอผู้ป่วย หรือผู้แทนเพื่อรับฟังการแนะนำหอผู้ป่วย และกิจกรรมที่ทำบนหอผู้ป่วย
- 2.4 ทบทวนความรู้ และฝึกทักษะต่างๆ ในห้องฝึกประสบการณ์การพยาบาลพื้นฐาน

3. การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศ

- 3.1 ประชุมกลุ่มอาจารย์นิเทศ
- 3.2 เข้าฟังและมีส่วนร่วมในการปฐมนิเทศและแนะนำรายวิชา
- 3.3 ทบทวนความรู้ในแหล่งฝึก
- 3.4 มอบคู่มือรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน

4. การเตรียมแหล่งฝึก

- 4.1 แจกวัสดุประสงค์การฝึกปฏิบัติงานในรายวิชา
- 4.2 เชิญเข้าร่วมการประชุมสัมมนาระหว่างอาจารย์นิเทศ และบุคลากรประจำแหล่งฝึก
- 4.3 มอบคู่มือรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ให้ผู้บริหารหน่วยงานที่เป็นแหล่งฝึก

5. การจัดการความเสี่ยง

- 5.1 ประชุมกลุ่มอาจารย์นิเทศเพื่อประเมินความเสี่ยงในหอผู้ป่วยและกำหนดมาตรการป้องกัน
- 5.2 จัดการความเสี่ยงขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลด้วยการนิเทศรายบุคคลอย่างใกล้ชิด
- 5.3 ในกรณีนักศึกษาขาดประสบการณ์ จัดฝึกเสริมให้ครบตามหลักสูตร

หมวดที่ 6 การประเมินนักศึกษา

1. หลักเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย

1. การปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย	70%
2. การประเมินการทำงานกลุ่ม	2 %
3. แผนปฏิบัติงานประจำวัน	2 %
4. การวางแผนการพยาบาล โดยใช้กระบวนการพยาบาล	5 %
5. การสะท้อนคิดต่อการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน	3 %
6. รายงานกรณีศึกษาและนำเสนอ	5 %
7. รายงานการประเมินภาวะสุขภาพตามแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอน (งานเดี่ยว)	4 %
7. รายงานการประเมินภาวะสุขภาพตามแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอนและนำเสนอ (งานกลุ่ม)	4 %
8. สอบหลังการฝึกปฏิบัติ	5 %

2. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

2.1 อาจารย์นิเทศประเมินผลนักศึกษาหลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติด้วยแบบประเมินที่กำหนดของ รายวิชา โดยที่ มีการนำผลการวิจัย เรื่องการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ของ มนสภรณ์ วิฑูรเมธา และคณะ (2558) มาใช้ในวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ในส่วนที่นำใช้ได้แก่แบบประเมินการวางแผนการพยาบาล ครอบคลุม 6 ด้านจำนวน 26 ข้อ และแบบประเมินความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลที่มีทั้งหมด 6 ด้าน เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการบวนการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล

2.2 อาจารย์นิเทศตรวจสอบประสบการณ์ในแหล่งฝึกและชั่วโมงที่กำหนดให้ครบถ้วนตาม
หลักสูตร

2.3 อาจารย์นิเทศประชุมพิจารณาผลคะแนนและการตัดเกรดเบื้องต้นก่อนนำเสนอ
คณะกรรมการบริหารรายวิชา

การประเมินผลการเรียนใช้แบบอิงเกณฑ์และ/หรืออิงกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ในการให้ค่าระดับ
คะแนนดังนี้

ระดับผลการเรียน	ช่วงคะแนน
A	90 – 100
B+	85 – 89
B	75 – 84
C+	70 – 74
C	60 – 69
D+	55 – 59
D	50 – 54
F	ต่ำกว่า 50

ระดับคะแนนที่ได้ต้อง ไม่ต่ำกว่า C จึงถือว่าสอบผ่าน

3. ความรับผิดชอบของพยาบาลประจำแหล่งฝึกต่อการประเมินนักศึกษา

ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษา โดยผ่านอาจารย์ผู้นิเทศ

4. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบประสบการณ์ภาคสนามต่อการประเมินนักศึกษา

4.1 ประชุมร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา

4.2 นิเทศติดตามการฝึกประสบการณ์บนหอผู้ป่วย

4.3 ประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ และประเมินผลรายงานประกอบการฝึกประสบการณ์บน
หอผู้ป่วย ของนักศึกษากลุ่มที่รับผิดชอบ

4.4 สร้างแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึก

4.5 คุมสอบก่อน-หลังการฝึกภาคปฏิบัติ

4.6 ประเมินผลการเรียนรู้ในภาพรวม และการตัดเกรด

5. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง

5.1 ประชุม และปรึกษาร่วมกัน

5.2 ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ตรวจสอบได้

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

1. กระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามโดยผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1.1 นักศึกษา

- 1.1.1 การประเมินผู้สอน และการประเมินรายวิชาตามแบบประเมิน
- 1.1.2 การประเมินผลผ่านระบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัย
- 1.1.3 สมุดบันทึกประสบการณ์

1.2 พยาบาลประจำแหล่งฝึก

ร่วมประเมิน และให้ข้อมูลป้อนกลับผ่านทางระบบอาจารย์นิเทศ และผ่านทางฝ่ายการพยาบาลของแหล่งฝึก

1.3 อาจารย์ที่ดูแลกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงาน

- 1.3.1 ประชุม และปรึกษาร่วมกันในการจัดแผนฝึกปฏิบัติงาน
- 1.3.2 ระหว่างฝึกปฏิบัติงานมีการสอบถามนักศึกษา และอาจารย์นิเทศ เกี่ยวกับปัญหาในการฝึกปฏิบัติงาน และร่วมวางแผนในการแก้ปัญหา หรือจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหาร
- 1.3.3 จัดให้นักศึกษาได้ทบทวนการฝึกทักษะต่างๆ ก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงาน โดยอาจารย์เข้าร่วมประเมินพร้อมกับให้คำแนะนำ ช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมก่อนฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

1.4 อื่นๆ เช่น บัณฑิตจบใหม่

-

2. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

- 2.1 ประชุมปรึกษาร่วมกันในคณะผู้สอนภาคปฏิบัติ
- 2.2 มีการทบทวน และปรับปรุงรายวิชาหลังจากได้รับผลการประเมิน
- 2.3 จัดเสริมความรู้ให้อาจารย์นิเทศในงานที่รับผิดชอบ

ตำราหลัก

- ดวงเนตร ธรรมกุล (2558). *เอกสารประกอบการสอน: วิชาการพยาบาลพื้นฐาน 2*. กรุงเทพฯ; คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- จุฑาธิป อินทรเรืองศรี. (2557). *เอกสารประกอบการสอน: วิชาประเมินภาวะสุขภาพ*. กรุงเทพฯ; คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- เทียมใจ ศิริวัฒนกุลและมนสภรณ์ วิฑูรเมธา. (2555) . *การพยาบาลพื้นฐาน : หลักการและเทคนิคการพยาบาลในการให้ยา การให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำและการให้เลือด*. กรุงเทพฯ: โครงการสวนดุสิต กราฟฟิคไฮท์ 1.
- พรศิริ พันธสี. (2554). *กระบวนการพยาบาล & แบบแผนสุขภาพ: การประยุกต์ใช้ทางคลินิก*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: พิมพ์อักษร.
- เรณู ขวัญยืน. (2557). *เอกสารประกอบการสอน: วิชาการพยาบาลพื้นฐาน 1*. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- สุปราณี เสนาดีสัย, & วรณภา ประไพพานิช. (2551). *การพยาบาลพื้นฐาน: แนวคิดและการปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ:บริษัท จุดทอง จำกัด.
- Potter., A., P., et al. (2013). *Fundamentals of nursing*. (3rd ed). Canada: Mosby.

เอกสารแนะนำ

- พัชรี ตันศิริและคณะ. (2543). *คู่มือการพยาบาลเบื้องต้น*.(พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สยามสปอร์ต.
- มนสภรณ์ วิฑูรเมธา และคณะ.(2558).*การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษา*. กรุงเทพฯ; คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- Christensen, B.L. & Kockrow, E. O. (2006). *Foundations of nursing*. (5th ed.) St. Louis: Mosby.
- Castaldi, P.A. (2007). *Basic nursing essentials for practice*. (6th ed.). St. Louis: Mosby.
- Craven, R.E. and Hirnie, C.J. (2000). *Fundamental of Nursing Human Health and Function*. 3rd ed. Philadelphia: Lippincott.
- Delaune, S.C., & Ladner,P.K. (2006). *Fundamentals of nursing*. (3rd ed.). New York: Thomson Delmar Learning.
- Ellis, J. R. & Bentz, P.M. (2007). *Modules for basic nursing skills*.(7th ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Evans-Smith, Pamela, edited. (2005). *Skill Checklists to Accompany T aylor’s clinical nursing skills: a nursing Process approach*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

- Eyles, M.O. (2001). *Mosby's Comprehensive Review of Practical Nursing*. (13th ed). Missouri: Mosby.
- Kozier, B., Erb, G., Berman, A.& Snyder, S. (2004). *Fundamentals of nursing*. (7th ed.). New Jersey: Pearson.
- Kozier B., Erb G., Berman A. And Snyder S. (2002). *Techniques in Clinical Nursing Basic to Intermediate Skills*. 5th. New Jersey: Pearson Education.
- Miller C.J. (2004). *Delmar's Practice Questions for NCLEX-PN*. Maxwell: Delmar Learning.
- Moreau D. (2003). *NCLEX-RN Review made Incredibly Easy*. 2nd ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Nettina M.S. (2006). *Lippincott Manual of Nursing Practice*. 8th ed. Philadelphia: Lippincott Williams&Wilkins.
- Ochs, G. (1997). *Study Guide to Accompany Fundamentals of Nursing Concepts, Process and Practice*. 4th ed. Missouri: Mosby-Year Book, Inc.
- Pearson, A., Vaughan, B. and FitzGerald, M. (2005). *Nursing Models for Practice*. 3rd ed. Missouri: Elsevier Inc.
- Perry A.G. and Potter P.A. (2006). *Clinical Nursing Skills Techniques*. 6th ed. St. Louis: Elsevier Mosby.
- Potter A.P. and Perry G.A. (2005). *Fundamentals of Nursing*. 6th. St. Louis: Mosby.
- Timby, B.K. (2005). *Fundamental nursing skills and concepts*. (8thed.). Philadelphia: Lippincott.
- Taylor, C., Lillis C., LeMone, P., & LeBon, M. (2005). *Skill checklists to accompany fundamentals of nursing*. (5th ed.)Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- White L. (2005). *Foundations of nursing*. (2nd ed.). New York: Thomson.